

การบริหารศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มประเทศอาเซียน*

English Resource and Instruction Centers Administration for Basic Education in ASEAN Nations

สุชาดา บุรณะเดชาชัย**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) ปัจจัยการบริหารศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มประเทศอาเซียน 2) ตรวจสอบปัจจัยการบริหารศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มประเทศอาเซียน การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) โดยใช้ศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ จำนวน 205 โรงเรียน เป็นหน่วยวิเคราะห์ (unit of analysis) ผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนละ 4 คน รวมทั้งหมด จำนวน 820 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 3 ฉบับ ประกอบด้วย 1) แบบสัมภาษณ์ไม่มีโครงสร้าง 2) แบบสอบถาม และ 3) แบบตรวจรายการ สถิติที่ใช้ในการวิจัยคือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ปัจจัยเชิงสำรวจและการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยการบริหารศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มประเทศอาเซียนประกอบด้วย 5 ปัจจัย คือ ผู้บริหารศูนย์ การบริหารจัดการศูนย์ โครงสร้างการบังคับบัญชาของศูนย์ ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน และ ครูและบุคลากรทางการศึกษา 2) ผลการตรวจสอบปัจจัยการบริหารศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มประเทศอาเซียน พบว่า ปัจจัยการบริหารทั้ง 5 ปัจจัย มีความถูกต้อง เหมาะสม เป็นไปได้ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์สอดคล้องกับกรอบแนวคิดทฤษฎีของการวิจัย

Abstract

The purposes of this research were to determine: 1) The factor of English Resource and Instruction Centers Administration for Basic Education in ASEAN Nations, 2) The consideration of the factor of English Resource and Instruction Centers Administration for Basic Education in ASEAN Nations. The sample consisted of 205 schools under English Resource and Instruction Centers in Thailand. The respondents were 4 persons in each school with a total of 820. The research instruments were unstructured interview, questionnaires and check list. The statistics used in data analysis were frequencies, percentage, means, standard deviation, exploratory factor analysis, and content analysis. The research findings revealed that: 1) The factors of English Resource and

* วัตถุประสงค์สำคัญของบทความวิจัยนี้ คือ เพื่อนำเสนอปัจจัยการบริหารศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มประเทศอาเซียน

** นักศึกษาระดับสุขุณบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร อาจารย์ที่ปรึกษา : ผศ. ดร.ประเสริฐ อินทร์รักษ์

Instruction Centers Administration for Basic Education in ASEAN Nations includes 5 components which were school director, the school administration, hierarchy school structure, achievement, and teachers and staffs. 2) The consideration of the factors of English Resource and Instruction Centers Administration for Basic Education in ASEAN Nations, 5 important components of the English Resource and Instruction Centers Administration for Basic Education in ASEAN Nations were found accurate, appropriate, possible, useful, and accordance with the research conceptual frameworks.

บทนำ

อาเซียน (ASEAN) มีชื่อเรียกอย่างเป็นทางการว่า สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Association of South East Asian Nations) ได้รับการสถาปนาขึ้นเป็นองค์การความร่วมมือระดับภูมิภาคแบบรัฐต่อรัฐ ตามปณิญากรุงเทพฯ (Bangkok Declaration) เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม ค.ศ. 1967 ได้ให้ความสำคัญกับบทบาทของการศึกษาในการส่งเสริมการพัฒนาของประเทศต่างๆ ในภูมิภาค โดยได้ประกาศไว้ในวัตถุประสงค์สำคัญประการหนึ่งของการก่อตั้งสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ว่า “เพื่อให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในรูปแบบของการฝึกอบรมและการวิจัยและส่งเสริมการศึกษา” และได้กำหนดวิสัยทัศน์ภายในปี ค.ศ. 2020 ของอาเซียนปรากฏในข้อหนึ่งว่า “เพื่อพัฒนาอาเซียนให้มีความเข้มแข็งในหลายๆ ด้าน รวมทั้งด้านการศึกษา โดยระบุให้มีการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในทุกๆ ส่วนของเศรษฐกิจโดยผ่านการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา การพัฒนาทักษะ ศักยภาพ และการฝึกอบรม” ปัจจุบัน อาเซียนกำลังปรับแนวทางให้กลุ่มประเทศสมาชิกก้าวสู่ศตวรรษที่ 4 ด้วยศักยภาพใหม่ด้วยการเป็นประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) ภายในปี ค.ศ. 2015 ประกอบด้วย 3 เสาหลัก ที่เรียกว่า ประชาคมการเมือง-ความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Political Security Community) ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community) และประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio-Cultural Community) โดยอาศัยกฎบัตรอาเซียน (ASEAN Charter) เป็นกลไกสำคัญในการปฏิรูปองค์กรสู่การเป็นสถาบันที่มีสถานะทางกฎหมาย และมีศักยภาพในการรับมือกับปัญหาต่างๆ อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น บนกรอบกฎหมายและกติกามารยาของการอยู่ร่วมกัน ตลอดจนการทำงานของอาเซียนสนองประโยชน์ต่อประชาชนมากขึ้น อาจถือได้ว่าเป็นการทำให้อาเซียนก้าวไปบนเส้นทางสายใหม่ซึ่งมีประชาชนเป็นศูนย์กลาง โดยร้อยรัดกับความร่วมมือกับนอกอาเซียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับประเทศคู่เจรจาในลักษณะหุ้นส่วนเพื่อการพัฒนา (Partnership for Development)

ในการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของประเทศสมาชิกทั้ง 10 ประเทศนั้น ประเทศสมาชิกต้องมีการเตรียมความพร้อมในทุกๆ ด้าน โดยเฉพาะด้านทรัพยากรมนุษย์ เนื่องจากเมื่อเข้าสู่การเป็นประชาคมอาเซียนแล้ว ย่อมจะก่อให้เกิดการเคลื่อนย้ายทรัพยากรต่างๆ ระหว่างประเทศสมาชิกด้วยกัน เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในด้านการเมือง สังคม เศรษฐกิจ การศึกษาและวัฒนธรรม ประเทศสมาชิกที่มีความพร้อมของทรัพยากรมนุษย์ โดยเฉพาะความพร้อมด้านภาษาอังกฤษซึ่งเป็นภาษาที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารกันทั่วโลก ย่อมมีโอกาสูงในการเป็นผู้นำของประชาคมอาเซียน ประเทศสมาชิกล่าช้า เช่น ประเทศสิงคโปร์ เป็นประเทศที่ทรัพยากรบุคคลมีศักยภาพสูง การติดต่อสื่อสารใช้ภาษาอังกฤษเป็นหลักในการติดต่อสื่อสาร มีความพร้อมในด้านงบประมาณสำหรับการพัฒนาทรัพยากรบุคคล ประเทศฟิลิปปินส์ เป็นที่ประเทศที่ใช้ภาษาอังกฤษในการติดต่อสื่อสารมาก

เป็นอันดับๆของโลก มีระบบการบริหารจัดการที่ดีในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์แต่ก็ยังมีปัญหาในเรื่องงบประมาณในการบริหารจัดการ และประเทศเวียดนาม ถือเป็นประเทศในกลุ่มประเทศอาเซียนได้ไม่นานเพิ่งทำการเปิดประเทศ การใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารถือว่าน้อย ส่วนใหญ่ใช้ภาษาฝรั่งเศส การจัดการเรียนการสอนยังมีปัญหาในด้านการบริหารจัดการทั้งงบประมาณและบุคลากร ในส่วนของประเทศไทยนั้น ซึ่งเป็นหนึ่งในประเทศสมาชิกที่ต้องเข้าสู่ประชาคมอาเซียนนั้น ต้องจัดเตรียมความพร้อมในทุกๆด้าน โดยเฉพาะด้านทรัพยากรมนุษย์ ทั้งนี้เพื่อสร้างโอกาสแห่งความไม่เสียเปรียบต่อประเทศสมาชิกและประเทศคู่ค้าต่างๆ การเตรียมความพร้อมของทรัพยากรมนุษย์ด้านภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะภาษาอังกฤษเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากปัจจุบันนี้ทรัพยากรมนุษย์ของประเทศไทยเป็นทรัพยากรที่มีศักยภาพสูงในวิชาชีพด้านต่างๆ เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศสมาชิกในประชาคมอาเซียน แต่มีข้อด้อยในเรื่องของการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษ ทำให้ขาดโอกาสที่สำคัญในการพัฒนาตนเอง สังคม และประเทศชาติ การพัฒนาการศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยเฉพาะด้านทักษะการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษ ประเทศไทย โดยกระทรวงศึกษาธิการ ได้บรรจุภาษาอังกฤษไว้ในหลักสูตร โดยให้มีการจัดการเรียนการสอนทั้งในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา และให้การสนับสนุนส่งเสริมการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษมาโดยตลอด มีการจัดตั้งหน่วยงานขึ้นมาส่งเสริมและพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะ ปี พ.ศ. 2527-2535 ได้ดำเนินโครงการขยายผลการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ โดยใช้ชื่อภาษาอังกฤษว่า Project for Improvement of Secondary English Teaching (PISET) เพื่อปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนภาษาอังกฤษและทุนอบรมครูจากรัฐบาลประเทศสหราชอาณาจักร เป้าหมายโครงการ คือ จัดตั้งศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ โดยใช้ชื่อภาษาอังกฤษว่า English Resource and Instruction Center (ERIC) ขึ้น ให้มีการจัดตั้งศูนย์ในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีความพร้อมทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ซึ่งการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตั้งแต่เริ่มก่อตั้งจนถึงปัจจุบัน พบว่า ยังมีปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานเพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษแก่นักเรียนหลายๆด้าน อาจสรุปได้ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550:13) 1) ปัญหาด้านบุคลากร (Man) บุคลากรประจำศูนย์มีภาระทั้งงานสอนและงานศูนย์ในเวลาเดียวกันซึ่งเป็นภาระงานที่มาก จึงทำให้ทำงานไม่เต็มประสิทธิภาพ ศูนย์ขาดบุคลากรในการปฏิบัติงานและบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการจัดกิจกรรมต่างๆ ไม่มีวิทยากรประจำศูนย์ ขาดบุคลากรประจำศูนย์ที่เป็นชาวต่างชาติ ผู้บริหารขาดความรู้ความเข้าใจของการจัดตั้งศูนย์ บุคลากรขาดขวัญกำลังใจในการดำเนินงาน บุคลากรประจำศูนย์มีความรู้ความสามารถไม่ตรงกับภาระหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย วิทยากรที่ให้ความรู้ไม่เป็นที่ยอมรับของครูผู้เข้ารับการอบรม บุคลากรประจำศูนย์ไม่ได้รับการพัฒนาศักยภาพ บุคลากรผู้ปฏิบัติงานประจำศูนย์ไม่เข้าใจบทบาทของตนเอง วิทยากรประจำศูนย์ขาดความมั่นใจในการดำเนินงาน ขาดผู้ประสานงานระหว่างศูนย์ ERIC กับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ไม่มีวิทยากรเฉพาะด้าน มีการเปลี่ยนผู้บริหารศูนย์บ่อยครั้ง ผู้จัดการศูนย์ไม่มีอำนาจพอในการขอความร่วมมือกับครูคนอื่น วิทยากรออกไปทำงานให้ศูนย์ได้ยากเพราะผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญ วิทยากรที่ให้การอบรมมีน้อย และมีเทคนิคในการถ่ายทอดไม่ดีพอ วิทยากรต้องทำงานหลักในโรงเรียนในวันจันทร์-ศุกร์ ทำให้ต้องทำงานที่ศูนย์ในช่วงวันศุกร์-เสาร์-อาทิตย์ ไม่มีเวลาในการปฏิบัติงานเนื่องจากสภาพเหตุการณ์บ้านเมือง บุคลากรประจำศูนย์ขาดความตระหนักในหน้าที่ วิทยากรที่ให้การอบรมไม่ค่อยได้รับความเชื่อถือ 2) ปัญหาด้านการดำเนินงาน (Management) การประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นไปอย่างล่าช้า ผู้บริหารของ

โรงเรียนต่างๆไม่เห็นความสำคัญของศูนย์ มีปัญหาด้านการติดต่อสื่อสารกับหน่วยงานต้นสังกัด ผู้บริหารไม่เข้าใจในการดำเนินงานต่างๆ อย่างละเอียด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่ให้ความสนใจ ขาดการควบคุมการใช้วัสดุ-อุปกรณ์ของศูนย์อย่างเคร่งครัด บางโครงการที่เข้ามาอย่างกะทันหันทำให้เตรียมการไม่ทัน มีภาระที่ซับซ้อนในการดำเนินงาน Website ที่มีอยู่ไม่มีความพร้อมในการใช้งาน ช่วงระยะเวลาในการจัดกิจกรรมต่างๆ ไม่เหมาะสม ขาดการสำรวจความต้องการในการอบรมแต่ละครั้ง ผู้บริหารไม่เปิดโอกาสให้บุคลากรประจำศูนย์ได้พัฒนาทักษะทางภาษา ไม่มีการประชาสัมพันธ์ที่ดี ขาดความต่อเนื่องด้านนโยบาย ขาดการวางแผนดำเนินงาน ไม่ได้ได้รับความร่วมมือจากครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ศูนย์ไม่มีอำนาจในการสั่งการใด ๆ ในการดำเนินการแต่ละศูนย์ไม่เป็นไปในแนวเดียวกัน การดำเนินงานของศูนย์ไม่มีความเป็นอิสระยังคงถูกครอบงำจากผู้บริหารสถานศึกษา ภาระหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ไม่มีความชัดเจน ไม่มีระบบการติดตามหรือนิเทศอย่างเป็นระบบ ขาดการสร้างเครือข่ายในการพัฒนา 3)ปัญหาด้านงบประมาณ (Money)ขาดแคลนงบประมาณในการดำเนินงานการเบิกจ่ายงบประมาณเป็นไปอย่างล่าช้า ยุ่งยาก การบริหารด้านงบประมาณไม่โปร่งใส ขาดการติดต่อประสานงานกับเจ้าหน้าที่การเงินของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีระเบียบที่ขัดกับการดำเนินงาน เช่น การจัดซื้ออุปกรณ์ต่างๆ ไม่เกินชิ้นละ 5,000 บาท ไม่มีการกระจายงบประมาณจาก สพท. เพื่อให้ศูนย์ดำเนินงานเองบ้าง ไม่มีงบประมาณในการพัฒนาศูนย์ ERIC 4)ปัญหาด้านวัสดุอุปกรณ์ และสถานที่ (Materials) ศูนย์ ERIC ไม่มีที่ทำการของศูนย์เป็นเอกเทศ ขาดวัสดุอุปกรณ์ที่อำนวยความสะดวกในศูนย์ สถานที่ตั้งศูนย์อยู่ห่างไกลเข้ารับบริการได้ยาก สื่อ วัสดุอุปกรณ์มีไม่เพียงพอต่อความต้องการ ขาดสื่อและอุปกรณ์ที่ทันสมัย สื่อที่มีอยู่ไม่สอดคล้องกับความต้องการ สถานที่คับแคบ ไม่เพียงพอต่อผู้เข้ารับบริการ สถานที่ในการอบรมคับแคบ ไม่มีการตกแต่งหรือพัฒนาศูนย์ในเป็นที่น่าสนใจ ควรมุ่งมั่นพัฒนาด้านความเป็นเลิศของโรงเรียน

ผู้วิจัยเป็นบุคลากรคนหนึ่งของศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ สนใจศึกษาปัจจัยการบริหารศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มประเทศอาเซียน ซึ่งผลการศึกษาวิจัยที่ได้ จะเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้มีศักยภาพในการบริหารจัดการองค์กรและสามารถพัฒนานักเรียนให้มีศักยภาพด้านภาษาที่สูงขึ้น มุ่งเพื่อความเป็นเลิศของทรัพยากรมนุษย์รองรับการเข้าสู่การเป็นประชาคมอาเซียนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อทราบปัจจัยการบริหารศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มประเทศอาเซียน
2. เพื่อตรวจสอบปัจจัยการบริหารศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มประเทศอาเซียน

วิธีการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา(Descriptive Research) มีแผนแบบการวิจัยแบบกลุ่มเดียว ศึกษาสภาพการณ์โดยไม่มีการทดลอง(The One Shot, Non Experimental Case Study) มีการดำเนินการดังนี้ 1)ศึกษาค้นคว้า แนวคิด ทฤษฎี บทความทางวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยการบริหารศูนย์

พัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มประเทศอาเซียนจากแหล่งความรู้ต่างๆ 2) นำข้อสรุปที่ได้จากการวิเคราะห์เอกสารมาสังเคราะห์เป็นองค์ความรู้เกี่ยวกับปัจจัยการบริหารศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มประเทศอาเซียนเพื่อใช้เป็นกรอบแนวคิดในการสร้างแบบสัมภาษณ์ไม่มีโครงสร้าง(Unstructured Interview) 3) นำแบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง(Unstructured Interview) ไปสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 12 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ซึ่งผู้วิจัยคัดเลือกโดยเจาะจง(Purposive Sampling) ประกอบด้วย กลุ่มผู้บริหารที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดนโยบายและควบคุมการบริหารของโรงเรียน และกลุ่มผู้บริหารที่เป็นผู้ปฏิบัติในโรงเรียน 4) นำบทสรุปปัจจัยการบริหารศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มประเทศอาเซียนจากการวิเคราะห์เอกสารและการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิมาสรุปเป็นตัวแปรที่ศึกษาและนำตัวแปรที่ได้ไปสร้างเป็นแบบสอบถาม(Questionnaire) 5) ทำการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามโดยทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา(Content Validity) จากผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ด้วยดัชนีความสอดคล้อง(Index of Item-objective Congruence: IOC) 6) นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียนและครู จำนวน 32 คน โรงเรียนสังกัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างและนำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาวิเคราะห์ความเชื่อมั่น(Reliability)ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach 1984: 164) ด้วยการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.995 7) นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปเก็บข้อมูลจากโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 205 โรงเรียน จากโรงเรียนทั้งหมด จำนวน 435 โรงเรียน โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยการใช้ตารางประมาณการกลุ่มตัวอย่างของ เครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) และได้เลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เทคนิคการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งประเภท (Stratified Random Sampling) มีผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย ผู้อำนวยการศูนย์ จำนวน 1 คน รองผู้อำนวยการศูนย์ จำนวน 1 คน และครู จำนวน 2 คน รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 820 คน 8) รวบรวมข้อมูลนำมาตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ และทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ(Exploratory Factor Analysis) เพื่อหาปัจจัยการบริหารศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มประเทศอาเซียน และ 9) นำปัจจัยบริหารที่ได้มาเสนอต่อที่ประชุมผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ (ERIC) แห่งประเทศไทย เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสม จากนั้นผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) และสรุปเป็นปัจจัยการบริหารศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มประเทศอาเซียนต่อไป

ผลการศึกษา

จากการทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ปรากฏผลดังนี้

1. สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าผู้ตอบแบบสอบถาม 820 คน เป็นเพศชาย 190 คน คิดเป็นร้อยละ 23.17 คน และเป็นเพศหญิง 630 คน คิดเป็นร้อยละ 76.83 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีอายุระหว่าง 31-40 ปี จำนวน 288 คน คิดเป็นร้อยละ 35.12 ส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 641 คน คิดเป็นร้อยละ 78.17 คน ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ทำงาน 6-10 ปี จำนวน

426 คน คิดเป็นร้อยละ 51.95 และตำแหน่งงานในปัจจุบันส่วนใหญ่ คือ ตำแหน่งครู จำนวน 410 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00

2. การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ(Exploratory Factor Analysis)พบว่า ปัจจัยการบริหารศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มประเทศอาเซียน มี 5 ปัจจัย เรียงตามค่าน้ำหนักองค์ประกอบที่ได้จากมากไปหาน้อย คือ 1) ผู้บริหารศูนย์ 2)การบริหารจัดการศูนย์ 3) โครงสร้างการบังคับบัญชาของศูนย์ 4) ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน และ 5) ครูและบุคลากรทางการศึกษา

3. การวิเคราะห์ตรวจสอบความเหมาะสมของปัจจัยการบริหารศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มประเทศอาเซียน โดยการนำเสนอผลการวิจัยต่อที่ประชุมผู้อำนวยการบริหารศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ (ERIC) แห่งประเทศไทย เพื่อทำการพิจารณาในประเด็นความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และการนำไปใช้ประโยชน์ ผลการตรวจสอบ พบว่า ปัจจัยการบริหารศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มประเทศอาเซียนมี 5 ปัจจัย ประกอบด้วย 1) ผู้บริหารศูนย์ 2)การบริหารจัดการศูนย์ 3)โครงสร้างการบังคับบัญชาของศูนย์ 4)ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน และ 5)ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีความถูกต้องเหมาะสม เป็นไปได้และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

อภิปรายผล

การวิจัยในครั้งนี้สามารถนำมาอภิปรายผลในประเด็น คือปัจจัยการบริหารศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มประเทศอาเซียนโดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ปัจจัยการบริหารศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มประเทศอาเซียนประกอบด้วยปัจจัย 5 ประการ เรียงตามน้ำหนักองค์ประกอบดังนี้ 1) ผู้บริหารศูนย์ 2)การบริหารจัดการศูนย์ 3)โครงสร้างการบังคับบัญชาของศูนย์ 4)ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน และ 5)ครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยที่องค์ประกอบเหล่านี้สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ว่า ปัจจัยการบริหารศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มประเทศอาเซียนประกอบด้วยพหุปัจจัยทั้งนี้ อาจเนื่องจากที่มาของปัจจัยการบริหารเหล่านี้ได้ถูกวิเคราะห์และสังเคราะห์จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องและการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ 12 คน แล้วนำมาสังเคราะห์เป็นแบบสอบถามเพื่อสอบถามผู้ให้ข้อมูลซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง และนำมาวิเคราะห์องค์ประกอบตามกระบวนการทางสถิติทำให้ได้ปัจจัยที่เป็นองค์ประกอบสำคัญ 5 ปัจจัย ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวนี้สอดคล้องกับปัจจัยการบริหารโรงเรียนตามแนวคิดของฮอยและมิสเกล (Hoy and Miskel, 2001:301), เซอร์จิโอวานนี (Sergiovanni, 1991:258-263); กลิกแมน กอร์ดอนและโรสกรอดอน (Glickman, Gordon and Ross-Gordon, 2001: 49) และสอดคล้องกับรูปแบบการบริหารโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา(2549:41), รูปแบบโรงเรียนเป็นเลิศประเทศสิงคโปร์ (SEM) (2000:28), ศุภลักษณ์ เศษระพานิช(2550:354) และ

สอดคล้องกับโรงเรียนรางวัลความเป็นเลิศของประเทศฮ่องกง เมื่อพิจารณาเป็นรายปัจจัยหรือองค์ประกอบสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ปัจจัยด้านผู้บริหารศูนย์ เป็นปัจจัยหรือองค์ประกอบที่มีความสำคัญในลำดับที่ 1 มีตัวแปรที่บรรยายองค์ประกอบนี้ 40 ตัวแปร อาจกล่าวได้ว่า ผู้บริหารศูนย์ หมายถึง ผู้บริหารศูนย์ พัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่ทำการเสริมสร้าง การรักษาและการดำเนินการบริหารจัดการเงิน บำรุงการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ จัดให้มีระบบการลา การพ้นจากราชการ บำเหน็จบำนาญ การลาออกจากราชการอย่างมีประสิทธิภาพ บริหารจัดการพัสดุ ครุภัณฑ์ ที่ดินและสิ่งก่อสร้างอย่างเป็นระบบ จัดระบบการบริหารงานการเงิน การควบคุมการเบิกจ่าย และการบัญชี โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการบำรุงรักษา และจัดซื้อจัดจ้างวัสดุและครุภัณฑ์ อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ มีการตรวจสอบการใช้งบประมาณจากองค์กรภายในและองค์กรภายนอก มีระบบการดำเนินการเพื่อขอให้มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพที่มีประสิทธิภาพ สร้างความสัมพันธ์กับชุมชน การร่วมมือ การประสานกับหน่วยงานภายนอกอย่างมีประสิทธิภาพ จัดให้มีการประเมินผลการดำเนินงาน งบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานอย่างสม่ำเสมอ มีระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรและการเลื่อนขั้นเงินเดือนที่มีความเป็นธรรม โปร่งใสตรวจสอบได้ มีการจัดกิจกรรมนักเรียน กิจกรรมนอกหลักสูตร มีการให้บริการแก่นักเรียนและมีระบบการช่วยเหลือนักเรียน มีการวางแผนกรอบอัตราค่าจ้าง การขออัตราค่าจ้าง การสรรหา บรรจุและแต่งตั้งบุคลากรที่เป็นระบบ มีการจัดการอบรมเทคนิคการสอนให้แก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีการจัดทำแผนการบริหารงานงบประมาณอย่างเป็นระบบ พัฒนาเครือข่าย ข้อมูลสารสนเทศ จัดทำทะเบียน ระบบฐานข้อมูล การตรวจสอบและการประเมินผล การบริหารงานธุรการ งานสารบรรณ ข้อมูลทะเบียนประวัติ และงานทะเบียนนักเรียนอย่างเป็นระบบ มีการจัดอาคารสถานที่ บรรยากาศ สิ่งแวดล้อม ยานพาหนะอย่างเป็นระบบและมีความปลอดภัย การพัฒนาการเรียนรู้ สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและนำหลักสูตรไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีการรายงานผลการตรวจสอบทบทวนการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ ทำให้ศูนย์ได้รับการจัดสรรงบประมาณ เงินอุดหนุนจากรัฐบาลอย่างเพียงพอ จัดระบบการประกันคุณภาพการศึกษาทั้งภายในและภายนอก กำหนด วิธีการ แนวทางการปฏิบัติในการบริหาร หลักสูตรสถานศึกษาอย่างชัดเจน จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและวิจัยในชั้นเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ การจัดการอาหารกลางวันที่มีคุณภาพให้แก่ครู บุคลากรทางการศึกษาและนักเรียน ให้การสนับสนุนแก่ครูและบุคลากรทางการศึกษาด้านงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ ในการทำงาน มุ่งจัดการศึกษาให้นักเรียนมีทักษะการทำงาน มีวินัย มีความรับผิดชอบ มีความซื่อสัตย์ มีคุณค่าร่วม มีจริยธรรม คุณธรรม มีสุนทรียภาพด้านศิลปะ ดนตรีและกีฬา ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีวุฒิการศึกษาสูงขึ้น วางแผนการบริหารงานวิชาการ การจัดการเรียนโดยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้ง นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคม ส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ พัฒนานักเรียนมุ่งสู่ความเป็นอัจฉริยะและจัดการศึกษาให้แก่เด็กที่มีความสามารถพิเศษ ส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างความรู้

ผูกพัน ความรัก ความสามัคคี จริยธรรมและคุณธรรมในการปฏิบัติงานร่วมกัน สอดคล้องกับที่กลิกแมน กอร์ดอนและโรสกอร์ดอน (Glickman, Gordon and Ross-Gordon , 2001: 49) กล่าวไว้ว่า ปัจจัยการบริหารของโรงเรียน มี 12 ประการ คือ 1) ผู้บริหารที่มีความหลากหลายของภาวะผู้นำซึ่งรวมถึงภาวะผู้นำของครูด้วย 2) ตระหนักถึงสภาพแวดล้อมและวัฒนธรรมของโรงเรียน 3) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง 4) การมีวิสัยทัศน์ร่วมกันและปรับเปลี่ยนวิสัยทัศน์อย่างต่อเนื่อง 5) ได้รับการสนับสนุนจากทั้งภายนอกและภายในโรงเรียนในเรื่องเวลาเรียน การจัดกิจกรรมด้านวิชาการและคุณธรรมจริยธรรม 6) เน้นที่การเรียนการสอน 7) มีการพัฒนาที่ต่อเนื่องเช่น การวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของโรงเรียน 8) มีแผนการสอนที่ดี 9) ครูมีความร่วมมือกัน 10) มีการศึกษาวิจัยเพื่อหาข้อมูลในการสร้างรูปแบบของโรงเรียน 11) มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในการพัฒนาปรับปรุงโรงเรียน 12) ใช้วิธีการหลากหลายเพื่อพัฒนาปรับปรุงโรงเรียน สอดคล้องกับแนวคิดของแซมมอนด์ ฮิลแมนและมอร์ติเมอร์ (Sammonds, Hillman and Mortimore, 2001: 9) ที่ได้กล่าวถึงปัจจัยการบริหารโรงเรียนไว้หลายประการ ซึ่งหนึ่งในปัจจัยเหล่านั้น คือ ความเป็นผู้บริหารมืออาชีพ ประกอบด้วย 1) มีความมั่นคงและชัดเจนของวัตถุประสงค์ขององค์กรและบริหารเชิงรุก สร้างทีมงานบริหารของโรงเรียน 2) การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารจัดการหลักสูตร การตัดสินใจและการใช้นโยบายต่าง ๆ 3) สร้างครูให้เป็นผู้นำทางวิชาการและสอดคล้องกับรูปแบบโรงเรียน เป็นเลิศประเทศสิงคโปร์ (SEM)(2000:28)ที่ประกอบด้วย 1) ภาวะผู้นำ 2) การวางแผนเชิงกลยุทธ์ 3) การจัดการบุคคลากร 4) ทรัพยากร 5) เป้าหมายนักเรียน 6) การบริหารและผลการปฏิบัติงาน 7) ผลลัพธ์ของบุคคลากร 8) การมีส่วนร่วมและสังคม และ 9) ผลการประเมินการปฏิบัติงาน

2.ปัจจัยด้านการบริหารจัดการศูนย์ เป็นปัจจัยหรือองค์ประกอบที่มีความสำคัญในลำดับที่ 2 มีตัวแปรที่บรรยายองค์ประกอบนี้ 17 ตัวแปร อาจกล่าวได้ว่า การบริหารจัดการศูนย์ หมายถึงศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษมีการบริหารงานอย่างมีความรู้ ความเข้าใจในหลักการ แนวคิดทฤษฎีทางการบริหารจัดการศึกษา ทำการบริหารจัดการคุณภาพแบบองค์รวม มุ่งเน้นให้ครู นักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้มีส่วนร่วม มีการจัดการความรู้ทำให้โรงเรียนเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่มีสมรรถนะสูงอย่างแท้จริง ให้ความสำคัญกับงานวิชาการและกระบวนการสอนของครู มีการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการบริหารการศึกษาและการเรียนรู้ มีการจัดระบบความปลอดภัย การดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ มีระบบการสรรหาและบรรจุแต่งตั้งข้าราชการครู มีการปฐมนิเทศครูและบุคลากรทางการศึกษาบรรจุใหม่ เพื่อทำให้การปฏิบัติงานเกิดประสิทธิภาพ มีการพัฒนาข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาทั้งระยะสั้นและระยะยาวศูนย์ เพื่อให้มีความรู้ความสามารถและมีคุณภาพ มีการประเมินวิทยฐานะครู ให้การยกย่องด้านวิชาการและให้ได้รับรางวัลเชิดชูเกียรติ ยึดหลักประชาธิปไตยในการทำงาน มีความยุติธรรม โปร่งใส มีเหตุมีผล ไม่ลำเอียง เลือกรักที่รักมากกว่าที่ชัง ตระหนักถึง ศีลธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ ค่านิยม ความเชื่อ พิธีกรรมต่าง ๆ และวัฒนธรรม องค์กรในการทำงานร่วมกัน สอดคล้องกับการบริหารโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา(2549 : 41) ประกอบด้วยกระบวนการขั้นตอนในการบริหารจัดการศึกษา1)โรงเรียน ในฐานะที่เป็นองค์กรการ

ทางการศึกษา มีองค์ประกอบที่สำคัญ 2 ส่วน ได้แก่ องค์ประกอบด้านภารกิจ คือ การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพ องค์ประกอบอีกด้านหนึ่ง คือ บุคลากรในโรงเรียน ประกอบด้วย ผู้บริหาร ผู้สอน และบุคลากรอื่น ๆ 2)ภารกิจหน้าของการจัดการศึกษา คือการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ ซึ่งตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษา ได้แก่ คุณภาพการบริหารจัดการงานตามภารกิจด้านงานบริหารทั่วไป 3)การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ บุคลากรในโรงเรียนเป็นองค์ประกอบสำคัญของการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพได้แก่ การจัดการเรียนการสอนของผู้สอน กระบวนการในการบริหารการศึกษาให้มีคุณภาพ ซึ่งต้องอาศัยผู้บริหารที่มีความรู้ความสามารถ มีทักษะ มีกลยุทธ์ 4).การบริหารการจัดการศึกษา ผู้บริหารโรงเรียนเป็นบุคคลสำคัญที่มีผลต่อการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ ดังนั้น ผู้บริหารจะต้องมีหลักการ แนวคิดเทคนิควิธีการ เพื่อบริหารจัดการศึกษาตามภารกิจ ตลอดจนการใช้ทรัพยากรการบริหาร การที่ผู้บริหารจะสามารถบริหารจัดการศึกษาตามภารกิจและทรัพยากรให้มีคุณภาพได้นั้น ผู้บริหารจะต้องมีเครื่องมือในการบริหารจัดการ ที่เรียกว่า กระบวนการบริหาร 5)กระบวนการบริหาร ทักษะที่จำเป็นเพื่อใช้ดำเนินการตามกระบวนการบริหารประกอบด้วย ทักษะความคิด ทักษะเชิงมนุษย์ ทักษะด้านเทคนิคและการบริหารจัดการ 6) ผู้บริหารต้องมีหลักเกณฑ์การบริหาร ในการบริหารจัดการโรงเรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนต้องมีหลักการบริหารที่จำเป็น ต้องมีความรู้ ความเข้าใจในหลักการ แนวคิดทฤษฎีการบริหารจัดการโรงเรียน

3.ปัจจัยด้านโครงสร้างการบังคับบัญชาของศูนย์ เป็นปัจจัยหรือองค์ประกอบที่มีความสำคัญในลำดับที่ 3 มีตัวแปรที่บรรยายองค์ประกอบนี้ 9 ตัวแปร อาจกล่าวได้ว่า โครงสร้างการบังคับบัญชาของศูนย์ หมายถึง ศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษมีการกำหนดโครงสร้าง สายบังคับบัญชา อำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบ ความเป็นเอกภาพของการบังคับบัญชาที่ชัดเจน ทำการกำหนดกฎระเบียบในการทำงานสู่ความสำเร็จและจัดเป็นฝ่ายบริหาร ฝ่ายการสอน สายชั้น ช่วงชั้นที่ชัดเจน มีโครงสร้างกลยุทธ์รูปแบบการจัดการและสร้างคุณค่าร่วมในองค์กร มีการสื่อสารบนลงล่างและจากซ้ายไปขวอย่างมีประสิทธิภาพ มีการกำหนดภาระงานหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากรทางการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ มีการบริหารจัดการโดยยึดหลักการกระจายอำนาจตามสายบังคับบัญชา มีการออกแบบภาระงาน ขอบข่ายงาน แนวทาง ปฏิบัติงาน แบ่งภาระงานออกเป็น 4 ด้านอย่างชัดเจน และยึดหลักธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการและสร้างคุณค่าร่วมในองค์กร สอดคล้องกับแนวคิดของเบรช (Brecht,1960: 10) กล่าวว่า โครงสร้างของโรงเรียนก่อให้เกิดประโยชน์ 4 ประการ ดังต่อไปนี้ 1)โครงสร้างของโรงเรียนเปรียบเสมือนกรอบงาน (framework) ในการปฏิบัติงานด้านการบริหาร 2)โครงสร้างโรงเรียนเป็นเครื่องมือในการมอบอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ 3)โครงสร้างโรงเรียนช่วยในการประสานงานของกิจกรรมที่ช่วยกันทำงาน และ 4)โครงสร้างโรงเรียนช่วยในการกระตุ้นเตือนให้สมาชิกในโรงเรียนทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ ภารกิจในโรงเรียนที่ได้จัดตามโครงสร้างที่ชัดเจน มีความเกี่ยวข้องกันและมีความสัมพันธ์กันกับอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบเป็นอย่างมากซึ่งผู้บริหารโรงเรียนจะต้องดำเนินการเพื่อให้เกิดเอกภาพในการบริหารให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดของโรงเรียน และสอดคล้องกับรูปแบบโรงเรียนเป็นเลิศประเทศสิงคโปร์ (SEM)(2000: 28)ที่ประกอบด้วยปัจจัยที่สำคัญ 9 ประการโดยที่

ปัจจัยประการที่สอง ได้แก่ ด้านการวางแผนกลยุทธ์นั้น ผู้อำนวยการโรงเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องร่วมกันกำหนดโครงสร้าง การวางแผนเชิงกลยุทธ์ เป้าหมายการจัดการศึกษาอย่างชัดเจน โปร่งใส โดยมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

4.ปัจจัยด้านผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน เป็นปัจจัยหรือองค์ประกอบที่มีความสำคัญในลำดับที่ 4 มีตัวแปรที่บรรยายองค์ประกอบนี้ 4 ตัวแปร อาจกล่าวได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน หมายถึง ศูนย์มีการจัดการศึกษามุ่งส่งเสริมนักเรียนด้านภาษาอังกฤษตามมาตรฐานสากล นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์ ไตร่ตรอง สรุปความคิดรวบยอดได้ มีทักษะการเรียนรู้ ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน คิดเป็น อ่านเป็น แก้ปัญหาเป็นอย่าง มีเหตุผลและสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากชุมชนท้องถิ่นและสังคมมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ สอดคล้องกับแนวคิดของฮอยและมิเกล(HoyandMiskel,2001:301)ที่กล่าวไว้ว่าปัจจัยการบริหารโรงเรียน ประกอบด้วย 1) มุ่งสัมฤทธิ์ผล (achievement orientation) 2) มีภาวะผู้นำทางวิชาการ (educational leadership) 3) มีความสอดคล้องและกลมเกลียว (consensus and cohesion) 4) หลักสูตรมีคุณภาพและให้โอกาสในการเรียนรู้ (curriculum quality opportunity to learn) 5) บรรยากาศของโรงเรียน (school climate) 6) บรรยากาศในชั้นเรียน (classroom climate) 7) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง (parental involvement) 8) ศักยภาพในการประเมิน (evaluative potential) 9) การใช้เวลาในการเรียนรู้ อย่างมีประสิทธิภาพ (effective learning time) 10) มีรูปแบบการจัดการเรียนการสอน (structured instruction) 11) มีการเรียนรู้แบบอิสระ (independent learning) 12) มีการปรับการจัดการเรียนการสอน (adaptive instruction) 13) มีการให้ข้อมูลย้อนกลับและมีการเสริมแรง (feedback and reinforcement)และสอดคล้องกับแนวคิดการบริหารของโรงเรียนมาตรฐานสากล (World-Class Standard School) ประการแรกคือ ผู้เรียนมีศักยภาพเป็นพลเมืองโลก(World Citizen) ที่ประกอบด้วย 1) เป็นเลิศทางวิชาการ 2) ร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก 3) สื่อสารสองภาษา 4) ผลิตงานอย่างสร้างสรรค์ และ 5) ล้ำหน้าทางความคิด

5.ปัจจัยด้านครูและบุคลากร เป็นปัจจัยหรือองค์ประกอบที่มีความสำคัญในลำดับที่ 5 มีตัวแปรที่บรรยายองค์ประกอบนี้ 4 ตัวแปร อาจกล่าวได้ว่า ครูและบุคลากรศูนย์พัฒนาการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มประเทศอาเซียนมีการทำงานตามระบบราชการ มีความยืดหยุ่นในการทำงานและเกิดความผูกพันในองค์กร มีระเบียบในการปฏิบัติงาน ทำให้สามารถทำงานได้อย่างรวดเร็ว เกิดประสิทธิภาพ ไม่มีการแบ่งชั้นหรือระบบสถานภาพ ระหว่างบุคลากรและผู้บริหาร ศูนย์ฯ มีความแตกต่างของเงินเดือน ตำแหน่งในลำดับขั้นเป็นเครื่องชี้วัด และมีการ กำกับดูแล และควบคุมครูและบุคลากรทางการศึกษาโดยยึดหลักประชาธิปไตย สอดคล้องกับแนวคิดของสตีเดแมน (Stedman, 1987 : 215 – 244)ที่ได้กล่าวไว้ว่า ปัจจัยการบริหารโรงเรียน ประกอบด้วย 1) การเน้นที่ชาติพันธุ์และเชื้อชาติ 2) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง 3) การร่วมกันวางแผนดูแลนักเรียนระหว่างครูและ ผู้ปกครอง 4) หลักสูตรที่เน้นทางด้านวิชาการ 5) การใช้และพัฒนาครูอย่างมีประสิทธิภาพ 6) การให้การดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิด 7) ความรับผิดชอบของนักเรียนที่มีต่อโรงเรียน 8) สภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวย 9) การ

สอนที่ปราศจากปัญหาทางวิชาการ และสอดคล้องกับการศึกษาของ ศุภลักษณ์ เศษระพานิช(2550:354) ที่ศึกษาการพัฒนากระบวนการบริหารที่มุ่งเน้นความเป็นเลิศของสถานศึกษาเอกชน พบว่า องค์ประกอบหลัก ระบบการบริหารที่มุ่งเน้นความเป็นเลิศของสถานศึกษาเอกชน มี 9 องค์ประกอบ คือ 1) ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา 2) การมุ่งเน้นนักเรียน ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้อง 3) การวางแผนเชิงกลยุทธ์ 4) โครงสร้างขององค์กร 5) การมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล 6) การบริหารงานวิชาการ 7) การบริหารการเงิน 8) การบริหารงานทั่วไป และ 9) การจัดการสารสนเทศและความรู้

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

เชิงนโยบาย ผู้รับผิดชอบในการกำหนดนโยบายในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ควรนำผลวิจัยที่เป็นปัจจัยการบริหารศูนย์นี้ไปใช้ในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ โดยกำหนดเป็นแนวทางให้แต่ละศูนย์ได้ยึดถือและปฏิบัติตาม

ด้านการนำไปปฏิบัติ ประธานศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ (ERIC) ควรนำผลศึกษาวิจัยนี้ไปประยุกต์ใช้ ในการบริหารจัดการความเป็นเลิศของศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ (ERIC) โดยจัดลำดับความสำคัญของแต่ละปัจจัยให้เหมาะสมกับบริบทและสภาพความเป็นจริงของศูนย์และควรคำนึงถึงนโยบาย พร้อมทั้งการสร้างความรู้ ความเข้าใจแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายและมีการติดตามประเมินผลในการนำไปใช้เป็นระยะ ๆ เพื่อปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพของศูนย์ให้ได้ตามมาตรฐานสากล

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ รูปแบบการบริหารศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ (ERIC) เพื่อความเป็นเลิศในประเทศไทย
2. ควรศึกษาวิจัยในแต่ละปัจจัยทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ
3. ควรศึกษาวิจัยรูปแบบการบริหารโรงเรียนสองภาษาในประเทศไทย

เอกสารอ้างอิง

ภาษาไทย

กระทรวงศึกษาธิการ,(2550).คู่มือการดำเนินงานศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

สำนักงานส่งเสริมพัฒนาวิชาชีพ, สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา,(2549). การจัดการองค์การทางการศึกษา .

กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 41.

ศุภลักษณ์ เศษระพานิช, (2550). “การพัฒนากระบวนการบริหารที่มุ่งเน้นความเป็นเลิศของสถานศึกษาเอกชน”.

ปริญญาครุศาสตรดุษฎีนิพนธ์ สาขาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภาษาต่างประเทศ

Wayne K. Hoy and Cecil G. Miskel, (2001). **Educational Administration : Theory Research and Practice**. 6th ed. New York : McGraw – Hill Inc.

Thomas J. Sergiovanni, (1991). **The Principalsip: A affective practice perspective**. 2nd ed. Needham Heights: Allyn and Bacon.

Glickman, Carl D. Gordon P. Stephen, and Ross-Gordon M. Jovita, (2001). **Supervision and instructional Leadership a developmental approach**. 5th ed. U.S.A. : Allyn and bacon.

Ministry of Ministration, (2000). **The School Excellence Model: A Guide Singapore : The School Appraisal Branch, Schools Division** . Singapore : Ministry of Ministration.

Sammonds, P. , P. Hillman and J. Morltimore,(1995). **Key characteristics of effective school a review of school effectiveness research**. A Report by the institute of education for the office for standard in education.

Brech, E.F.L., (1960). **Organization: The Framework of management** . London : Longman, Green and Co., Ltd., .

Stedman, L.C., (1987). **It's time we change the effective schools formula**. Kappan.